

BÀI PHÁT BIỂU CỦA VIỆN TRƯỞNG ICUE TẠI LỄ KHÁNH THÀNH VÀ BÀN GIAO DỰ ÁN

**“Hỗ trợ phòng chống xói lở bờ biển Cửa Đại thông qua hành lang xanh và
công viên sinh thái ven biển”**

- *Kính thưa các Quý vị Đại biểu, các vị khách quý*
- *Kính thưa các đồng chí lãnh đạo UBND thành phố Hội An và các
đồng chí lãnh đạo UBND phường Cửa Đại,*
- *Thưa toàn thể quý vị,*

Trong những năm gần đây, thế giới và chúng ta đã chứng kiến những tác động tiêu cực rất lớn của BĐKH trên phạm vi toàn cầu, như hiện tượng nước biển dâng, bão lũ bất thường, hạn hán kéo dài và xâm nhập mặn... Các hiện tượng này đã đe dọa trực tiếp đến sinh kế và đời sống của nhiều triệu người dân hiện đang sinh sống tại các vùng ven biển cũng như hệ sinh thái ven biển và hệ sinh thái đại dương.

Việt Nam với đường bờ biển dài hơn 3.200 km, các đô thị ven biển theo số liệu thống kê của Bộ Xây dựng, nước ta hiện có 28/63 tỉnh/ thành phố có biển và khoảng 40 đô thị biển như Thành phố Hồ Chí Minh, Hải Phòng, Hạ Long, Huế, Đà Nẵng, và Đô thị cổ Hội An,... cùng với hàng ngàn điểm dân cư ngư nghiệp đang ngày đêm bám biển mang về những nguồn lợi thủy sản to lớn, góp phần phát triển nền kinh tế quốc gia. Đồng thời hiện nay, Việt Nam đã và đang phát triển 15 khu kinh tế tập trung ven biển với quy mô lớn như: Vân Đồn – Quảng Ninh, Nghi Sơn – Thanh Hóa, Chân Mây – Thừa Thiên Huế, Chu Lai và Kỳ Hà – Quảng Nam,... thì tác động của BĐKH đến các khu vực ven biển đã làm ảnh hưởng không nhỏ đến tốc độ tăng trưởng kinh tế nói chung, trong đó kinh tế biển, kinh tế du lịch,... cũng không thể tránh khỏi sự tác động tiêu cực của BĐKH, bởi tình trạng xói lở bờ biển và suy thoái môi trường biển ngày càng trở nên nghiêm trọng.

Tại Quảng Nam, **Đô thị cổ Hội An đã được UNESCO vinh danh là Di sản Văn hóa Thế giới** – cũng đã và đang phải hứng chịu những ảnh hưởng lớn từ BĐKH. Trong nhiều năm qua, khu vực bờ biển Cửa Đại đã bị xói lở nghiêm trọng, ảnh hưởng đến các công trình cơ sở hạ tầng kinh tế và hạ tầng kỹ thuật – xã hội – dịch vụ - du lịch, đời sống dân sinh, cảnh quan thiên nhiên và hệ sinh thái ven biển,...

Trong bối cảnh đó, đầu năm 2022 với sự hỗ trợ từ Liên minh bảo tồn thiên nhiên quốc tế (IUCN) mà chúng tôi - Viện Nghiên cứu Kinh tế XD và Đô thị (*tên viết tắt tiếng Anh ICUE*) là một thành viên, đã nhận được thư kêu gọi đề xuất dự án nhỏ (***IKI Small Grants - Call for proposals 2022 A***).

(IKI là tổ chức được hợp tác bởi 3 Bộ là: Bộ Kinh tế và Hành động Khí hậu; Bộ Môi trường, Bảo tồn Thiên nhiên, An toàn Hạt nhân và Bảo vệ Người tiêu dùng (BMUV) và Bộ Ngoại giao (AA) - Cộng hòa Liên bang Đức).

Với thư kêu gọi đề xuất dự án đó, ICUE đã rất phấn khích và đã bắt tay vào ngay vào việc xây dựng đề xuất dự án với sự hỗ trợ nhiệt tình của tổ chức HealthBridge Canada tại VN (chúng tôi rất biết ơn chị Trần Kiều Thanh Hà là người đã trực tiếp hỗ trợ chúng tôi). Sau khi nộp đề xuất là quá trình đánh giá, xem xét của nhà tài trợ, đến tháng 10/2022 chúng tôi hết sức vui mừng khi nhận được thông báo rằng ICUE là một trong số 25 đề xuất đã được lựa chọn, trên tổng số gần 500 đề xuất của toàn cầu. Đây là niềm vui và cũng là trách nhiệm rất lớn của chúng tôi đối với IKI – Nhà tài trợ, cũng như đối với GIZ – Tổ chức đã ký Thỏa thuận với chúng tôi để thực hiện dự án.

Do vậy, từ tháng 7 năm 2023 đến nay, cùng với sự đồng hành, hỗ trợ và phối hợp rất hiệu quả của UBND thành phố Hội An, UBND phường Cửa Đại, các chuyên gia, cán bộ kỹ thuật của ICUE, các đơn vị cung cấp để hoàn thành dự án và cùng sự tham gia tích cực của các tổ chức chính trị - xã hội của phường Cửa Đại như Hội Phụ Nữ, Hội Nông dân, Đoàn thanh niên và cộng đồng cư dân, dự án đã được triển khai một cách khẩn trương, theo đúng các quy định của Nhà tài trợ cũng như quy định của Việt Nam. Và đến hôm nay, các hạng mục của dự án đã hoàn thành và sẵn sàng đưa vào sử dụng.

Tuy nhiên câu chuyện của dự án vẫn chưa hết, còn có một trường đoạn khá thú vị, đó là trong quá trình nghiên cứu thực địa, với sự cộng tác của Trung tâm bảo tồn chim hoang dã khu vực miền Trung – Nhóm nghiên cứu sinh thái học, chúng tôi đã phát hiện ra một khu vực ven biển phường Cửa Đại có một vùng trũng ngập nước, trong khoảng thời gian từ năm 2019 đến năm 2023, đã ghi nhận tại khu vực này có 103 loài chim thuộc 12 bộ của 33 họ, trong đó có 11 loài nằm trong sách đỏ Việt Nam và sách đỏ thế giới IUCN cần bảo vệ nghiêm ngặt, đã về đây nghỉ chân, ấp trứng và nuôi con rồi mới tiếp tục bay đi.

Nhận thấy rằng đây là một yếu tố mới rất quan trọng trong việc bảo tồn đa dạng sinh học, đặc biệt đối với các động vật hoang dã đang có nguy cơ bị tuyệt diệt trong bối cảnh BĐKH hiện nay, do vậy chúng tôi đã quyết định trích một phần kinh phí của dự án để tổ chức trồng một số loài cây phù hợp, nhằm bảo vệ vùng trũng ngập nước này tránh bị xâm phạm của con người cũng như động vật, để chim di cư có thể tiếp tục về an trú một thời gian theo tập tục của chúng. Việc này đã được chúng tôi cập nhật bổ sung vào trong Báo cáo thực hiện công việc lần thứ 3, gửi GIZ (tháng 12/2024) với một kiến nghị cho phép tiếp tục nghiên cứu khu vực này.

Điều đặc biệt chúng tôi muốn nói ở đây là, chúng tôi luôn ý thức rằng dự án này là món quà có ý nghĩa rất lớn đối với bà con, cộng đồng của khu vực Cửa Đại, mặc dù quy mô chưa lớn, nhưng với tấm lòng tri ân sâu sắc đối với các Bậc Tiền Nhân đã tạo nên dòng giống Lạc Hồng vẻ vang cho mảnh đất hình chữ S hôm nay, vì vậy chúng tôi đã đề xuất tên gọi của Công viên ven biển là **Công viên Âu Cơ** và đề xuất này đã được sự thống nhất bởi cơ quan chính quyền và người dân nơi đây.

Hành lang xanh và Công viên Âu Cơ (tôi xin gọi chung là **Không gian xanh công cộng Âu Cơ – Green Public Space Au Co**) – Món quà nghĩa tình mà chúng tôi sẽ trao tặng hôm nay cho cộng đồng dân phường Cửa Đại sử dụng và quản lý, với mong muốn rằng bà con nhân dân, các tổ chức chính trị - xã hội và chính quyền phường Cửa Đại (hiện tại và tương lai) sẽ gìn giữ, bảo vệ nhằm mục đích nâng cao hơn nữa giá trị của không gian xanh công cộng này để nâng cao hơn nữa chất lượng đời sống tinh thần và vật chất cho chính bà con nơi đây.

Chúng tôi tin rằng, từ mô hình điểm này, những sáng kiến xanh và bền vững sẽ tiếp tục được mở rộng, góp phần bảo vệ bờ biển Việt Nam trước những thách thức ngày càng lớn của BĐKH.

Nhân dịp trọng thể này, tôi xin được trân trọng gửi lời cảm ơn chân thành nhất đến Nhà tài trợ là tổ chức IKI, GIZ, chính quyền thành phố Hội An, phường Cửa Đại, các đơn vị phối hợp thực hiện và toàn thể cộng đồng dân cư đã đóng góp cho sự thành công của dự án.

Xin kính chúc quý vị đại biểu có nhiều Sức Khỏe - An Vui - Hạnh Phúc - và Thành Công.

Xin trân trọng cảm ơn!